•	AORTA	
TIME :	2 hrs. MARK:	50
	Instructions: 1) Attempt any three questions from the first six questions.2) Question No.7 on short notes is compulsory.3) Figures on the right indicate the marks assigned to the questions.	
Q.1	Define rights and highlight any seven rights guaranteed in the International Covenant on	
	Civil and Political rights.	12
Q.2	Explain the concept of liberty and discuss its types.	12
Q.3	Discuss some challenges to equality in modern times and	
	Explain the concept of equality.	12
Q.4	Indentify the principles of participative model of democracy.	12
Q.5 Q.6	Write an essay on Gandhism with special reference to his ideas related to politics.	12
	Which factors are responsible in the formation of Nationalism.	12
Q.7 a)	Attempt <u>any two</u> short notes from the following. State and Nation	
b)		
c)		
d)	- ·	
e)	Meaning of Justice	14
	मराठी भाषांतर	
वेळ : २ तास गुण : ५०		
सूचना :- १) खालीलपैकी पहिल्या सहातील कोणतेही तीन प्रश्न लिहा.		
	२) सातवा प्रश्न अनिवार्य आहे.	
	३) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.	
	·	
प्र.१	हक्कांची व्याख्या करा व नागरी व राजकीय हक्कांच्या आंतरराष्ट्रीय करारनाम्यातील जे कोणतेही सात	त
	हक्क संरक्षिलेले आहेत त्यावर प्रकाशझोत टाका.	१२
प्र. २	स्वातंत्र्यांची संकल्पना स्पष्ट करा व त्याच्या प्रकारांची चर्चा करा	१२
प्र. ३	आधुनिक काळातील समतेपुढील काही आव्हानांची चर्चा करा व	
	समता ही संकल्पना स्पष्ट करा.	१२
प्र.४	लोकशाहीच्या सहभागी नमुन्याची तत्वे कोणती आहेत ते लिहा.	१२
प्र.५	गांधींच्या राजकारणाशी निगडीत असलेल्या विचारांवर निबंध लिहा.	. · १२
प्र.६	राष्ट्रवादाच्या निर्मीतीत कोणते घटक कारणीभूत असतात ?	१२
प्र.७	खालीलपैकी कोणत्याही <u>दोन</u> टीपा लिहा.	• •

- ब) सांस्कृतीक हक्क
- क) मार्क्सवादी विचारप्रणालीतील राज्याच्या लोप पावण्यान्त्री प्रक्रिया
- ड) पारंपारिक लोकशाहीची व्याख्या
- इ) न्यायाचा अर्थ